

## راهکار های بومی بر اساس مقایسه تطبیقی طرح از آفرینی شهری در انگلستان و ایران (نمونه موردی : لیور پول و محلات بلورسازی و باغ خزانه)

غزل محولاتی<sup>1\*</sup>، نازنین خاکشور<sup>2</sup>، محمد هادی مهدی نیا<sup>3</sup>

1- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد ، g.13730722@yahoo.com  
2- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، nazi.khakshour@gmail.com  
3- استاد یار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد گروه شهرسازی ، Mhmahdinia@gmail.com

### چکیده

امروزه توجه به بافت های فرسوده و قدیمی و رفع ناپایداری آنها، به موضوعی جدی تبدیل شده، به گونه ای که سازمان های ذیربط را به تکاپوی ساماندهی و بازآفرینی بافت های مذکور سوق داده است. رویکردهای مرمت و بهسازی شهری در سیر تحول و تکامل خود از بازسازی، باز زنده سازی، نوسازی و توسعه مجدد به بازآفرینی و نوزایی شهری تکامل یافته اند. در این میان در کشور ایران در چند دهه اخیر یکی از موضوعات اساسی توجه به اینگونه بافت ها می باشد، بطوریکه توجه به امر بازآفرینی شهری به همراه مشارکت شهروندان موجب افزایش رضایت آنان و ازدیاد حس تعلق به مکان خواهد شد. از این رو یکی از اهداف مهم تحقیق پیش رو توجه به امر مشارکت در پروژه های شهری می باشد. بر همین اساس در این پژوهش از روش توصیفی- تحلیلی و به منظور گردآوری اطلاعات از اسناد و مطالعات کتابخانه ای استفاده شده است. با بررسی سیر تکامل بهسازی و بازآفرینی شهری، مطالعه شهر لیورپول و تطابق آن با نظام ایران میتوان نتیجه گرفت که در پروژه های شهری نقش مشارکت بسیار ناچیز است و گاهی این نقش نادیده گرفته شده است، به همین منظور به بررسی راهکار های اجرایی در جهت بومی سازی باز آفرینی شهری در ایران پرداخته شده است.

در این مقاله ابتدا مبانی نظری در رابطه باز آفرینی و نظام برنامه ریزی ایران و انگلستان ارائه شده است. سپس به بررسی و مقایسه نظام برنامه ریزی انگلستان و ایران و سپس باز آفرینی شهری لیور پور و مقایسه تطبیقی آن با یکی از محلات تهران ( محله بلوز سازی ) پرداخته شده است. سپس به ارائه راهکار ها بومی جهت افزایش بهبود اجرایی طرح ها در ایران پرداخته شده است.

**واژه های کلیدی:** باز آفرینی ، مقایسه تطبیقی ، نظام برنامه ریزی ، طرح های بهسازی و نوسازی .

### 1- مقدمه

امروزه توجه به بافت های فرسوده و قدیمی و رفع ناپایداری آنها، به موضوعی جدی تبدیل شده، به گونه ای که سازمان های ذیربط را به تکاپوی ساماندهی و بازآفرینی بافت های مذکور سوق داده است. رویکردهای مرمت و بهسازی شهری در سیر تحول و تکامل خود از بازسازی، باز زنده سازی، نوسازی و توسعه مجدد به بازآفرینی و نوزایی شهری تکامل یافته اند. در این میان در کشور ایران در چند دهه اخیر یکی از موضوعات اساسی توجه به اینگونه بافت ها می باشد، بطوریکه توجه به امر بازآفرینی شهری به همراه مشارکت شهروندان موجب افزایش رضایت آنان و ازدیاد حس تعلق به مکان خواهد شد. از این رو یکی از اهداف مهم تحقیق پیش رو توجه به امر مشارکت در پروژه های شهری می باشد. بر همین اساس در این پژوهش از